

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

**BRUTTÓ HAZAI TERMÉK
2002**

Budapest, 2004. április

**Készült a Központi Statisztikai Hivatal
Nemzeti számlák és
Fogyasztás- és felhalmozás-statisztikai és
Pénzügy-statisztikai
főosztályán**

Főosztályvezetők:

Dr. Ligeti Csák
Dr. Pozsonyi Pál
Dr. Gábrriel Katalin

A kiadvány megrendelhető:
A KSH Marketingosztályán,
✉ 1024 Budapest, II., Keleti Károly u. 5-7.
Telefon: 345-6570, fax: 345-6699
E-mail: marketing.ksh@office.ksh.hu

A kiadvány megvásárolható:
a KSH Statisztikai Szakkönyvesboltjában,
1024 Budapest II., Keleti Károly utca 10.
Telefon: 212-4348,
valamint a KSH megyei igazgatóságain

KSH az interneten: www.ksh.hu

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!

A bruttó hazai termék (GDP) 2002-ben

2002-ben Magyarország bruttó hazai terméke (GDP) folyó áron 16 740 milliárd forint volt. Ez 2000. évi árakon számolva 3,5 százalékos növekedést jelent az előző évhez viszonyítva. Egy főre vetítve a bruttó hazai termék összege 1 millió 648 ezer forint volt, ami a Magyar Nemzeti Bank éves átlagos devizaárfolyamát figyelembe véve 6 782 eurónak felelt meg. Az Eurostat előzetes számításai szerint az egy főre jutó bruttó hazai termék vásárlóerő-paritáson számolva 12 841 eurót, az Európai Unió átlagának 53 százalékát érte el 2002-ben.¹ A bruttó nemzeti jövedelem (GNI) reálértékben szintén 3,5 százalékkal növekedett 2002-ben.

A magyar gazdaság teljesítménye az elmúlt években folyamatosan növekedett. 1997 és 2000 között a **gazdasági növekedés** mértéke tartósan 4-5 százalék körül alakult. A világgazdasági dekonjunktúrával párhuzamosan a magyar gazdaság növekedési üteme 2001-ben 3,8 százalékra, 2002-ben 3,5 százalékra mérséklődött, ami elsősorban a külpiaci folyamatok alakulásával hozható összefüggésbe.

A **nemzetgazdasági szektorok hozzáadott értéke** 2002-ben összességében 3,2 százalékkal nőtt az előző évhez képest, 2000. évi árakon számolva. Ezen belül – az előző évhez hasonlóan – a pénzügyi vállalatok szektorában mutatkozott a legnagyobb ütemű növekedés, amelynek bruttó hozzáadott értéke 9,5 százalékkal növekedett. Az átlagosnál nagyobb mértékben emelkedett a nem pénzügyi vállalatok hozzáadott értéke is, változatlan árakon számolva 5,0 százalékkal. A kormányzati szektor és a háztartásokat segítő nonprofit szervezetek teljesítménye viszont az átlagosnál kisebb mértékben nőtt (1,6, illetve 1,2 százalékkal). A háztartási szektor termelőinek gazdasági teljesítménye ugyanakkor 1,1 százalékkal volt alacsonyabb, mint egy évvel korábban.

A **gazdasági ágak közül** 2002-ben a mezőgazdaságban, a villamosenergia-, gáz-, hő- és vízellátás ágazatban, valamint a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás ágazatban csökkent, a többi ágazatban nőtt a hozzáadott érték összehasonlító áron számolva. Az ipar hozzáadott értéke 1,3 százalékkal emelkedett, ezen belül a feldolgozóipar teljesítménye 3,0 százalékkal bővült. Az ártermelő ágazatok közül az építőiparban kiemelkedő mértékű volt a hozzáadott érték növekedése (12,9 százalék). A szolgáltató ágazatok közül az átlagosnál nagyobb mértékben nőtt a kereskedelem, javítás és a pénzügyi ágazat hozzáadott értéke (8,4, illetve 8,2 százalékkal). Az átlagosnál kisebb volt ugyanakkor a hozzáadott érték növekedése az egészségügyben és az oktatásban (1,3, illetve 1,0 százalék).

A **bruttó nemzeti jövedelem (GNI)** 2002-ben folyó áron 15 824 milliárd forint volt, összehasonlító áron 3,5 százalékkal magasabb az előző évinél². A bruttó hazai termék és a nemzeti jövedelem közötti különbség a külföldre fizetett és a külföldről kapott jövedelem egyenlegeként adódik, ez 2002-ben a GDP 5,5 százalékát tette ki.

A bruttó hazai termék **belföldi felhasználásának** növekedési üteme erősödött, a 2001-ben mért 1,9 százalékos növekedés után 2002-ben 5,4 százalékkal nőtt. Ez elsősorban a **végső**

¹ Az Eurostat az Európai Összehasonlító Program legújabb eredményeit 2003 decemberében tette közzé, a számítások alapját a 2003. októberében megjelent 2002. évi II. előzetes GDP adatok jelentették, amelytől a GDP összesen adata lényegtelen mértékben tér el.

² Az előzetesen közölt 3,1 százalékos GNI növekedési indexhez képest a változás oka, hogy időközben a MNB korrigálta a külföldiek visszaforgatott jövedelmének 2001. évi adatait.

fogyasztás 8,7 százalékos bővülésének a hatása, ugyanakkor a **bruttó felhalmozás** a fogyasztás magas ütemű növekedése mellett 3,5 százalékkal csökkent.

A végső fogyasztáson belül a **háztartások fogyasztási kiadása** kiemelkedően magas mértékben, 10,3 százalékkal emelkedett 2001-hez viszonyítva. A **kormányzat fogyasztási kiadása** 5,0 százalékkal nőtt, ezen belül a **közösségi fogyasztás** 4,8 százalékkal, a **kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatások** 5,1 százalékkal emelkedtek. A **háztartásokat segítő nonprofit intézmények** fogyasztási kiadásai – amelyek a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől származó természetbeni társadalmi juttatásokkal egyeznek meg – 2002-ben 2,9 százalékkal nőttek, így az **összes természetbeni társadalmi juttatás** bővülése 4,9 százalék volt. A **háztartások végső fogyasztása** (fogyasztási kiadása és a természetbeni társadalmi juttatások együttesen) 9,3 százalékkal emelkedett.

A bruttó felhalmozáson belül a **bruttó állóeszköz-felhalmozás** 8,0 százalékos emelkedését a **készletek** felhalmozásának enyhén növekvő üteme, és az ebben a tételben elszámolt **egyéb nem specifikált felhasználás** jelentős csökkenése kísérte, így a bruttó felhalmozás összeségében 3,5 százalékkal csökkent.

A külkereskedelmi forgalomban az áruk és szolgáltatások importjának növekedési üteme – a 2001-ben megfigyelhető tendenciától eltérően – meghaladta az export növekedési ütemét. Az **export** 2002-ben 3,7 százalékkal, az **import** 6,2 százalékkal emelkedett 2001-hez viszonyítva.

A fenti folyamatok a bruttó hazai termék felhasználásának **szerkezetét** is módosították. A végső fogyasztás aránya 2,4 százalékkal nőtt 2001-hez képest, a bruttó felhalmozásé 1,6 százalékkal csökkent. Az export aránya 8,8, az import aránya 8,0 százalékkal csökkent 2001-hez mérten, azaz a belföldi felhasználást az előző évinél kisebb mértékben finanszírozta a külföld. A külkereskedelmi forgalom két szára arányának csökkenése háttérben az export- és importárak csökkenő tendenciája áll, ami javuló cserearány mellett következett be.

A **háztartási szektor összes (korrigált rendelkezésre álló) jövedelme** 2002-ben – 2000-es áron számítva – 4,2 százalékkal emelkedett az előző évhez viszonyítva. Ezen belül az elsődleges jövedelmek (munkavállalói, vegyes és tulajdonosi jövedelmek) egyenlege 4,8 százalékkal, a pénzbeni társadalmi juttatások 13,1 százalékkal, a természetbeni juttatások pedig 4,9 százalékkal nőttek. A háztartási szektor összes tényleges fogyasztása 9,3 százalékkal emelkedett. A megtakarítások ugyanakkor nominál értékben csökkentek, ezen belül a felhalmozás bővült, míg a pénzbeni megtakarítások jelentősen csökkentek.

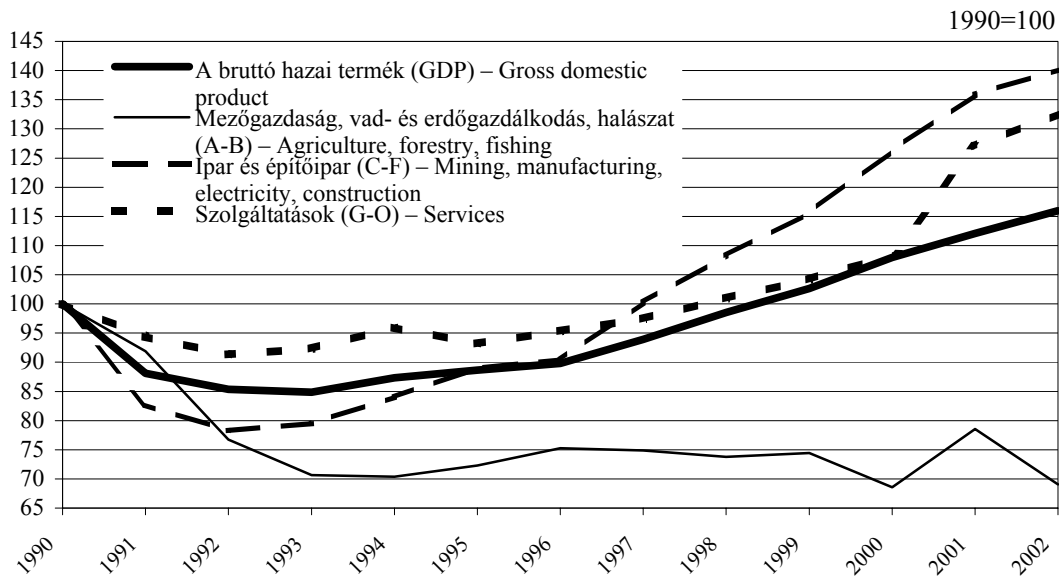
A 2002. évi nemzeti számlák készítése során az ESA95-höz (a nemzeti számlák európai rendszere) való újabb harmonizációs lépésként átdolgozásra kerültek a kormányzati szektor adatai (2001-ig visszamenőleg), a bruttó állóeszköz-felhalmozás adatai (2000-ig visszamenőleg) és a külkereskedelmi forgalom, továbbá a fizetésimérleg változás miatt a GNI adatai (1998-ig visszamenőleg). A változtatások részletes leírása a Módszertani megjegyzésekben található.

*In 2002, Hungary's **gross domestic product (GDP)** at current prices amounted to HUF 16 740 billion. At prices of 2000, this means a 3.5 percent growth in 2002 as compared to the preceding year. In per capita terms, the amount of gross domestic product was HUF 1 million 648 thousand, which corresponds to € 6782 at the average annual exchange rate of the National Bank of Hungary. According to preliminary calculations of Eurostat, the gross domestic product at purchasing power parity amounted to € 12 841, 53 percent of EU average in 2002.³ The gross national income (GNI) increased by 3.5 percent in real terms in 2002.*

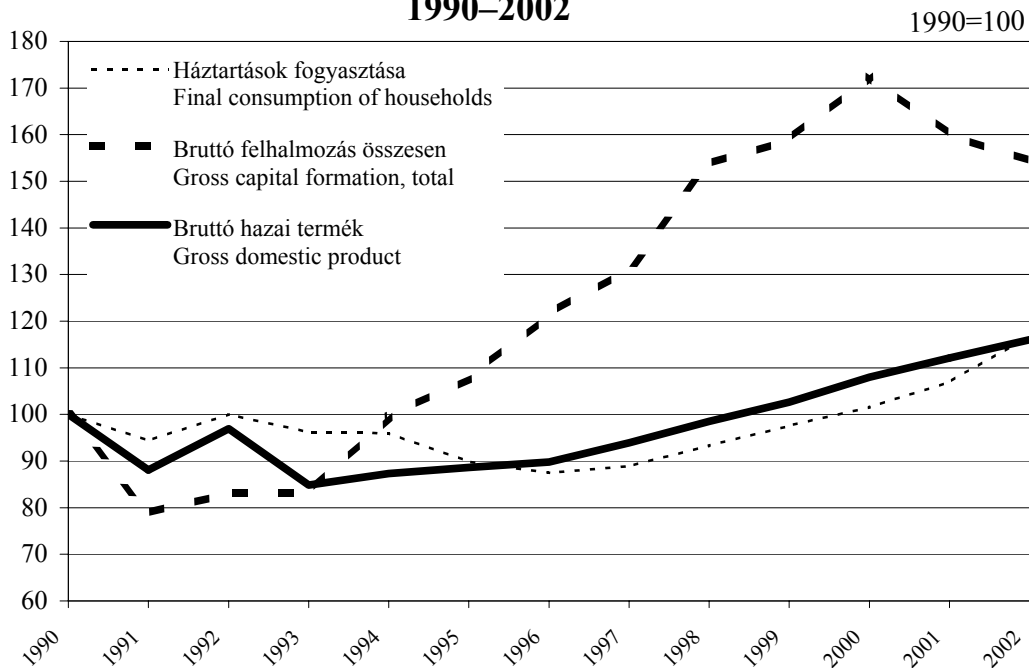
During the final estimations of 2002 national account figures as a further step of the harmonisation process to get closer to the ESA95 regulations the figures of the general government sector (backwards to 2001) and of the fixed capital formation (backwards to 2000) and of the foreign trade turnover (backwards to 1998) were revised. Detailed description of these changes is presented in the Methodological remarks of this publication.

³ The latest results of the European Comparison Programme were published in December 2003 by Eurostat and its calculations were based on the second preliminary estimation of GDP which was published in October 2003.

1. A bruttó hazai termék volumenindexei, 1990–2002 Volume indices of gross domestic product, 1990–2002

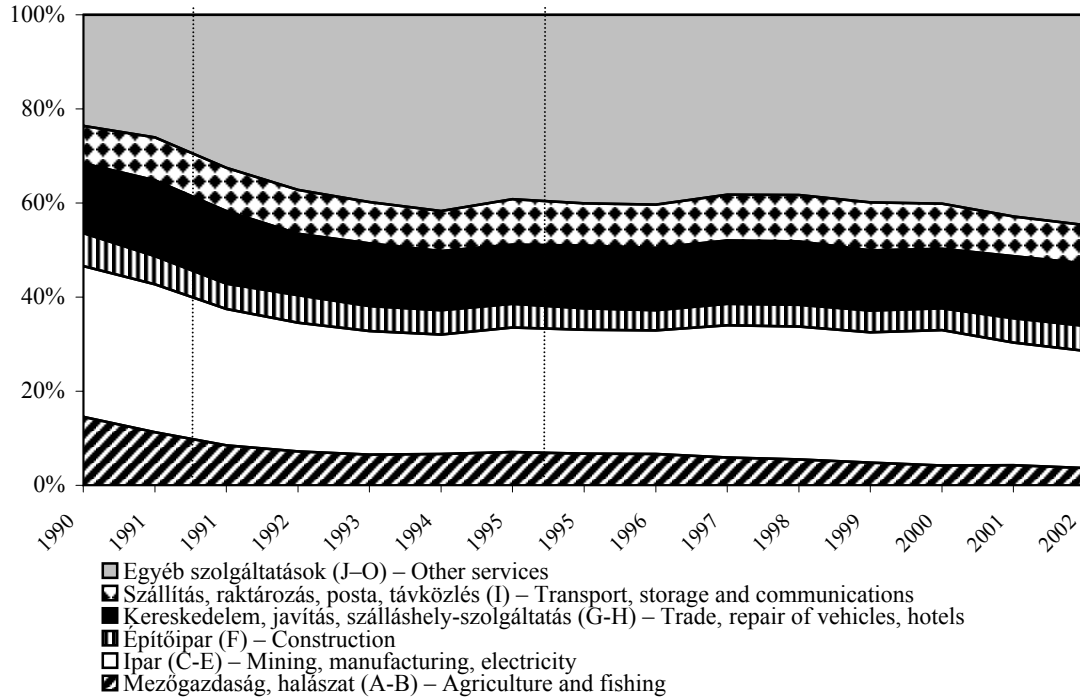

2. A bruttó hazai termék (GDP) két legfontosabb felhasználási komponensének alakulása, 1990–2002 Volume indices of gross domestic product (GDP), 1990–2002

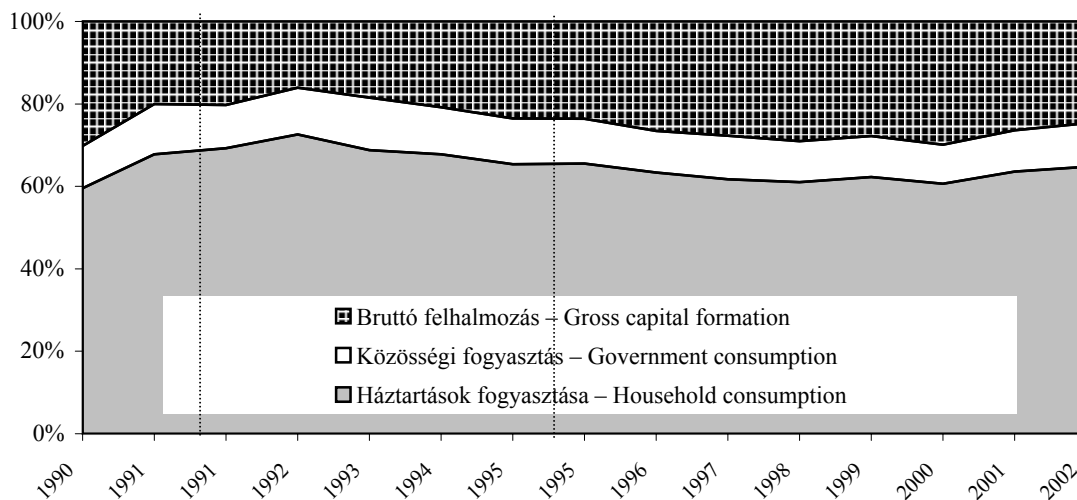
3. A bruttó hozzáadott érték ágazatonkénti megoszlása folyó áron, 1990–2002

Structure of gross value added by industries at current
prices, 1990–2002

4. A bruttó hazai termék belföldi felhasználásának megoszlása folyó áron, 1990–2002

Structure of domestic use of gross domestic product at
current prices, 1990–2002

1. A bruttó hazai termék volumenváltozása és az egy főre jutó bruttó hazai termék, 1991–2002

Volume indices of gross domestic product and per capita gross domestic product, 1991-2002

Év Year	Bruttó hazai termék volumenindexe GDP volume indices		Az egy főre jutó bruttó hazai termék Per capita GDP at current prices		
	1990=100,0	előző év=100,0 previous year=100.0	forint in HUF	USD ^{a)}	euró ^{a)b)}
1991	88,1	88,1	240 839	3 219	2 598
1992	85,4	96,9	283 785	3 592	2 779
1993	84,9	99,4	342 578	3 722	3 187
1994	87,3	102,9	421 992	4 014	3 382
1995	88,6	101,5	543 524	4 325	3 342
1996	89,8	101,3	668 585	4 382	3 498
1997	93,9	104,6	829 958	4 444	3 935
1998	98,5	104,9	982 552	4 582	4 077
1999	102,6	104,2	1 112 915	4 690	4 402
2000	108,0	105,2	1 290 014	4 571	4 961
2001	112,1	103,8	1 457 639	5 087	5 679
2002	116,0	103,5	1 647 905	6 387	6 782

^{a)} Kereskedelmi árfolyamon számítva. – At average exchange rates.

^{b)} 1998-ig ECU, 1999-től euró (kereskedelmi árfolyamon számítva). – Until 1998 ECU – from 1999 euro (at average exchange rates).

2. A bruttó hozzáadott érték szektoronként, 2001-2002
Gross value added by sectors, 2001-2002

SNA-kód	Szektorok	2001			2002			Sectors	Code
		folyó áron at current prices		volumenindex volume indices 2000=100,0	folyó áron at current prices		volumenindex volume indices 2001=100,0		
		millió Ft million HUF	megoszlás, % structure, %		millió Ft million HUF	megoszlás, % structure, %			
S.11	Vállalatok	7 381 395	49,7	104,1	8 372 780	50,0	105,0	Non-financial corporations	S.11
S.12	Pénzügyi vállalatok	399 636	2,7	105,2	499 334	3,0	109,5	Financial corporations	S.12
S.13	Kormányzat (intézményei)	2 294 861	15,5	102,6	2 841 360	17,0	101,6	General government	S.13
S.14	Háztartások	2 898 797	19,5	105,0	2 967 136	17,7	98,9	Households	S.14
S.15	Háztartásokat segítő nonprofit intézmények	102 765	0,7	104,3	127 024	0,8	101,2	NPISHs	S.15
	SZEKTOROK ÖSSZESEN	13 077 454	88,1	104,1	14 807 634	88,5	103,2	SECTORS TOTAL	
	Pénzközvetítés fel nem osztott szolgáltatási díja	-310 708	x	x	-360 077	x	x	FISIM	
	BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (alapáron)	12 766 746	86,0	104,0	14 447 557	86,3	103,1	GROSS DOMESTIC PRODUCT (at basic prices)	
	Termékdók és -támogatások egyenlege	2 083 063	14,0	102,9	2 292 864	13,7	105,7	Taxes less subsidies on products	
	BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (piaci beszerzési áron)	14 849 809	100,0	103,8	16 740 421	100,0	103,5	GROSS DOMESTIC PRODUCT (at purchasers prices)	

3. A bruttó kibocsátás ágazatonként, 2001-2002

Ágazati kód	Nemzetgazdasági ág	2001		
		folyó áron at current prices		volumenindex volume indices
		millió Ft million HUF	megoszlás, % structure, %	2000=100,0
A+B	Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halászat	1 735 751	5,3	112,0
C+D+E	Ipar	14 654 017	44,7	102,6
C	Bányászat	85 339	0,3	104,3
D	Feldolgozóipar	13 471 306	41,1	103,0
<i>Ebből:</i>				
15-16	Élelmiszer, ital, dohány gyártása	2 095 532	6,4	100,9
17-19	Textília, textiláru, bőrtermék, lábbeli gyártása,	834 861	2,5	104,1
20-22	Fafeldolgozás, papírgyártás, kiadói tevékenység	846 949	2,6	107,6
23-25	Vegyipar	1 972 732	6,0	98,0
27-28	Kohászat és fémfeldolgozás	1 087 446	3,3	101,7
29-35	Gépipar	6 050 253	18,5	104,5
E	Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	1 097 372	3,3	97,5
F	Építőipar	1 692 435	5,2	111,3
G	Kereskedelem, javítás	3 199 497	9,8	107,3
H	Szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás	528 648	1,6	106,6
I	Szállítás, raktározás, posta és távközlés	2 104 902	6,4	103,6
J	Pénzügyi tevékenység	898 657	2,7	104,6
K	Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	3 697 954	11,3	109,4
L+M+N	Közigazgatás, oktatás, egészségügy	3 293 952	10,0	104,2
L	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	1 504 696	4,6	103,4
M	Oktatás	843 465	2,6	106,7
N	Egészségügyi, szociális ellátás	945 791	2,9	103,3
O	Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	978 101	3,0	105,5
A...O	ÁGAZATOK ÖSSZESEN (alapáron)	32 783 914	100,0	105,1
	Termékdók és -támogatások egyenlege	2 083 063	x	102,9
	BRUTTÓ KIBOCSÁTÁS (piaci beszerzési áron)	34 866 977	x	104,9

Gross output by industries, 2001-2002

2002			Sectors	NACE Code
folyó áron at current prices		volumenindex volume		
millió Ft million HUF	megoszlás, % structure, %	indices 2001=100,0		
1 717 754	4,9	94,3	Agriculture, hunting, forestry and fishing	A+B
14 812 134	42,0	101,8	Mining, manufacturing, electricity	C+D+E
87 304	0,2	96,6	Mining and quarrying	C
13 521 080	38,4	101,7	Manufacturing	D
				Of which
2 150 740	6,1	101,0	Manufacture of food products, beverages and tobacco	15-16
			Manufacture of textiles and wearing apparel,	17-19
730 386	2,1	87,6	tanning and dressing of leather, harness and footwear	
867 168	2,5	102,2	Manufacture of wood and paper products; publishing	20-22
2 020 140	5,7	103,2	Chemical industry	23-25
1 063 831	3,0	99,8	Manufacture of basic metals, fabricated metal product	27-28
6 067 710	17,2	103,3	Manufacture of machinery and equipment	29-35
1 203 750	3,4	104,6	Electricity, gas, steam and water supply	E
1 986 485	5,6	113,4	Construction	F
3 563 201	10,1	107,7	Wholesale and retail trade; repair	G
609 778	1,7	105,4	Hotels and restaurants	H
2 248 486	6,4	102,5	Transport, storage and communications	I
1 076 521	3,1	110,1	Financial intermediation	J
4 136 475	11,7	106,8	Real estate, business activities	K
3 942 788	11,2	103,9	Public administration, education, health	L+M+N
			Public administration and defence,	L
1 795 865	5,1	104,0	compulsory social security	
1 027 213	2,9	103,2	Education	M
1 119 710	3,2	104,3	Health and social work	N
1 145 928	3,3	108,3	Other community, personal service activities	O
35 239 550	100,0	103,8	INDUSTRIES, TOTAL (at basic prices)	A...O
2 292 864	x	105,7	Taxes less subsidies on products	
37 532 414	x	103,9	GROSS OUTPUT (at purchasers' prices)	

4. A bruttó hozzáadott érték ágazonként, 2001-2002

Ágazati kód	Nemzetgazdasági ág	2001		
		folyó áron at current prices		volumenindex volume indices
		millió Ft million HUF	megoszlás, % structure, %	2000=100,0
A+B	Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halászat	562 712	4,3	123,4
C+D+E	Ipar	3 408 964	26,1	100,4
C	Bányászat	30 108	0,2	92,5
D	Feldolgozóipar	2 971 854	22,7	102,4
<i>Ebből:</i>				
15-16	Élelmiszer, ital, dohány gyártása	483 542	3,7	86,3
17-19	Textília, textiláru, bőrtermék, lábbeli gyártása,	204 402	1,6	110,5
20-22	Fafeldolgozás, papírgyártás, kiadói tevékenység	237 712	1,8	110,6
23-25	Vegyipar	548 344	4,2	97,2
27-28	Kohászat és fémfeldolgozás	267 971	2,0	96,7
29-35	Gépipar	1 021 128	7,8	109,7
E	Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	407 002	3,1	87,8
F	Építőipar	670 681	5,1	105,2
G	Kereskedelem, javítás	1 495 992	11,4	106,1
H	Szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás	231 096	1,8	104,7
I	Szállítás, raktározás, posta és távközlés	1 103 683	8,4	103,6
J	Pénzügyi tevékenység	462 057	3,5	108,1
K	Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	2 322 095	17,8	103,6
L+M+N	Közigazgatás, oktatás, egészségügy	2 371 189	18,1	103,1
L	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	1 130 141	8,6	102,6
M	Oktatás	644 071	4,9	105,4
N	Egészségügyi, szociális ellátás	596 977	4,6	101,8
O	Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	448 985	3,4	105,0
A...O	BRUTTÓ HOZZÁADOTT ÉRTÉK			
	ÖSSZESEN (alapáron)	13 077 454	100,0	104,1
	Pénzközvetítés fel nem osztott szolgáltatási díja	-310 708	x	x
	BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (alapáron)	12 766 746	x	104,0
	Termékadók és -támogatások egyenlege	2 083 063	x	102,9
	BRUTTÓ HAZAI TERMÉK			
	(piaci beszerzési áron)	14 849 809	x	103,8

Gross value added by industries, 2001-2002

2002			Sectors	NACE Code
folyó áron at current prices		volumenindex volume		
millió Ft million HUF	megoszlás, % structure, %	indices 2001=100,0		
544 348	3,7	87,9		
3 686 403	24,9	101,3	Mining, manufacturing, electricity	C+D+E
34 908	0,2	103,3	Mining and quarrying	C
3 210 369	21,7	103,0	Manufacturing	D
				Of which
525 293	3,5	104,3	Manufacture of food products, beverages and tobacco	15-16
			Manufacture of textiles and wearing apparel,	17-19
187 018	1,3	90,3	tanning and dressing of leather, harness and footwear	
255 904	1,7	105,0	Manufacture of wood and paper products; publishing	20-22
642 036	4,3	105,9	Chemical industry	23-25
264 752	1,8	98,0	Manufacture of basic metals, fabricated metal product	27-28
1 114 951	7,5	104,9	Manufacture of machinery and equipment	29-35
441 126	3,0	87,4	Electricity, gas, steam and water supply	E
788 214	5,3	112,9	Construction	F
1 695 149	11,4	108,4	Wholesale and retail trade; repair	G
265 306	1,8	96,4	Hotels and restaurants	H
1 209 361	8,2	101,6	Transport, storage and communications	I
567 825	3,8	108,2	Financial intermediation	J
2 609 579	17,6	105,9	Real estate, business activities	K
2 911 843	19,7	102,1	Public administration, education, health	L+M+N
			Public administration and defence,	L
1 387 592	9,4	103,1	compulsory social security	
799 400	5,4	101,0	Education	M
724 851	4,9	101,3	Health and social work	N
529 606	3,6	103,3	Other community, personal service activities	O
			GROSS VALUE ADDED	A...O
14 807 634	100,0	103,2	TOTAL (at basic prices)	
-360 077	x	x	Financial intermediation services indirectly measured (FISIM)	
14 447 557	x	103,1	GROSS DOMESTIC PRODUCT (at basic prices)	
2 292 864	x	105,7	Taxes less subsidies on products	
			GROSS DOMESTIC PRODUCT	
16 740 421	x	103,5	(at purchasers' prices)	

5.1 A bruttó hazai termék felhasználása, 1995–2002

Megnevezés	1995	1996	1997	1998
	folyó áron, millió Ft			
Háztartások fogyasztási kiadásai (1)	2 967 072	3 509 599	4 219 147	5 008 585
Kormányzat fogyasztási kiadásai (2)	1 322 658	1 517 924	1 873 413	2 186 902
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények fogyasztási kiadásai (3)	58 228	76 455	91 269	126 284
Fogyasztási kiadás összesen (4=1+2+3)	4 347 958	5 103 978	6 183 829	7 321 771
Természetbeni társadalmi juttatás (5)	763 186	890 760	1 063 885	1 288 607
ebből: kormányzattól (6)	704 958	814 305	972 616	1 162 323
háztartásokat segítő nonprofit intézményektől (7=3)	58 228	76 455	91 269	126 284
Háztartások fogyasztása (8=1+6+7)	3 730 258	4 400 359	5 283 032	6 297 192
Közösségi fogyasztás (9=2–6)	617 700	703 619	900 797	1 024 579
Összes végső fogyasztás (10=4)	4 347 958	5 103 978	6 183 829	7 321 771
Bruttó állóeszköz-felhalmozás (11)	1 125 389	1 475 538	1 898 917	2 384 615
Készletváltozás (12)	218 346	288 876	380 000	474 636
Egyéb nem specifikált felhasználás (13)	-74 946	-6 329	-9 440	51 403
Bruttó felhalmozás összesen (14=11+12+13)	1 268 789	1 758 085	2 269 477	2 910 654
Belföldi felhasználás (15=4+14)	5 616 747	6 862 063	8 453 306	10 232 425
Export (16)	2 505 219	3 341 846	4 709 179	6 247 038
Import (17)	2 507 924	3 309 976	4 621 816	6 392 030
Külkereskedelmi egyenleg (18=16–17)	-2 705	31 871	87 363	-144 991
BRUTTÓ HAZAI TERMÉK ÖSSZESEN (19=15+18)	5 614 042	6 893 934	8 540 669	10 087 434

Gross domestic product by final use, 1995–2002

1999	2000	2001	2002	Category
at current prices, million HUF				
5 828 642	6 715 990	7 680 421	8 767 206	Household final consumption expenditure(1)
2 454 835	2 736 329	3 231 080	3 918 061	Government final consumption expenditure (2)
147 402	163 148	186 040	216 589	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households (3)
8 430 879	9 615 467	11 097 541	12 901 856	Final consumption expenditure, total (4=1+2+3)
1 445 511	1 626 130	1 903 416	2 321 511	Social transfers in kind from(5)
1 298 109	1 462 982	1 717 376	2 104 922	Of which: government (6)
147 402	163 148	186 040	216 589	non-profit institutions serving households (7=3)
7 274 153	8 342 120	9 583 837	11 088 717	Actual final consumption of households (8=1+6+7)
1 156 726	1 273 347	1 513 704	1 813 139	Actual final consumption of government (9=2-6)
8 430 879	9 615 467	11 097 541	12 901 856	Actual final consumption, total (10=4)
2 724 532	3 099 131	3 492 990	3 916 892	Gross fixed capital formation (11)
348 801	633 896	332 709	226 275	Changes in inventories(12)
199 223	337 950	155 171	82 887	Statistical discrepancy(13)
3 272 556	4 070 977	3 980 870	4 226 054	Gross capital formation, total (14=11+12+13)
11 703 435	13 686 444	15 078 411	17 127 909	Domestic use, total (15=4+14)
7 329 030	9 738 313	10 803 356	10 709 302	Exports (16)
7 638 966	10 252 464	11 031 958	11 096 791	Imports (17)
-309 936	-514 151	-228 602	-387 488	External balance of goods and services (18=16-17)
11 393 499	13 172 293	14 849 809	16 740 421	GDP total (19=15+18)

5.2 A bruttó hazai termék felhasználásának volumenindexei, 1996–2002

Megnevezés	1996	1997	1998
	előző év=100,0		
Háztartások fogyasztási kiadásai (1)	96,2	101,8	104,5
Kormányzat fogyasztási kiadásai (2)	97,7	103,1	101,8
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények fogyasztási kiadásai (3)	108,2	102,8	122,9
Fogyasztási kiadás összesen (4=1+2+3)	96,8	102,2	103,9
Természetbeni társadalmi juttatás (5)	100,0	101,0	105,4
ebből: kormányzattól (6)	99,3	100,9	103,7
háztartásokat segítő nonprofit intézményektől (7=3)	108,2	102,8	122,9
Háztartások fogyasztása (8=1+6+7)	97,0	101,7	104,7
Közösségi fogyasztás (9=2–6)	95,8	105,7	99,7
Összes végső fogyasztás (10=4)	96,8	102,2	103,9
Bruttó állóeszköz-felhalmozás (11)	106,7	109,2	113,3
Készletváltozás (12)			
Egyéb nem specifikált felhasználás (13)			
Bruttó felhalmozás összesen (14=11+12+13)	111,6	112,2	120,0
Belföldi felhasználás (15=4+14)	100,2	104,7	108,3
Export (16)	112,1	122,3	117,6
Import (17)	109,4	123,1	123,8
Külkereskedelmi egyenleg (18=16–17)			
BRUTTÓ HAZAI TERMÉK ÖSSZESEN (19=15+18)	101,3	104,6	104,9

Volume indices of gross domestic product by final use, 1996–2002

1999	2000	2001	2002	Category
previous year=100.0				
105,6	105,5	105,7	110,3	Household final consumption expenditure(1)
101,5	101,9	106,2	105,0	Government final consumption expenditure (2)
105,5	104,1	102,8	102,9	Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households (3)
104,4	104,5	105,8	108,7	Final consumption expenditure, total (4=1+2+3)
101,6	102,8	106,5	104,9	Social transfers in kind from(5)
101,1	102,6	107,0	105,1	Of which: government (6)
105,5	104,1	102,8	102,9	non-profit institutions serving households (7=3)
104,8	105,0	105,9	109,3	Actual final consumption of households (8=1+6+7)
101,8	101,2	105,3	104,8	Actual final consumption of government (9=2-6)
104,4	104,5	105,8	108,7	Actual final consumption, total (10=4)
105,9	107,7	105,0	108,0	Gross fixed capital formation (11)
				Changes in inventories(12)
				Statistical discrepancy(13)
106,5	104,4	92,7	96,5	Gross capital formation, total (14=11+12+13)
105,0	104,4	101,9	105,4	Domestic use, total (15=4+14)
112,2	121,0	107,8	103,7	Exports (16)
113,3	119,4	105,1	106,2	Imports (17)
				External balance of goods and services (18=16-17)
104,2	105,2	103,8	103,5	GDP total (19=15+18)

6. A háztartások jövedelme és jövedelemfelhasználása, 2001–2002

Megnevezés	2001		
	folyó áron millió Ft		volumenindex volume indices, 2000=100,0
	at current prices million HUF	megoszlás, % structure, %	
Bérek és keresetek (1)	5 161 455	47,7	109,3
Munkaadói társadalombiztosítási járulék (2)	1 637 240	15,1	102,2
Munkavállalói jövedelem (3=1+2)	6 798 695	62,9	107,5
Működési eredmény (4)	775 182	7,2	100,7
Vegyés jövedelem (5)	1 745 088	16,1	104,6
Tulajdonosi jövedelem (6)	402 606	3,7	83,1
Elsődleges jövedelmek egyenlege (7=3+4+5+6)	9 721 571	89,9	105,2
Kötelező társadalombiztosítási juttatások (8)	1 487 665	13,8	106,0
Magánalapok tb-juttatásai (9)	17 483	0,2	119,8
Nem alapszerű juttatások (10)	45 357	0,4	92,1
Társadalombiztosítási jellegű juttatások (11)	431 744	4,0	99,4
Pénzbeni társadalmi juttatások összesen (12=8+9+10+11)	1 982 249	18,3	104,2
Egyéb jövedelemtranszferek (13)	-2 790 285	-25,8	105,8
Rendelkezésre álló jövedelem (14=7+12+13)	8 913 535	82,4	104,8
Fogyasztási kiadás (15)	7 680 421	71,0	105,7
Rendelkezésre álló jövedelem (14)	8 913 535	82,4	104,8
Természetbeni társadalmi juttatás (16)	1 903 416	17,6	106,5
Összes (korrigált rendelkezésre álló jövedelem (17=14+16)	10 816 951	100,0	105,1
Magán-nyugdíjpénztárak miatti korrekció (18)	177 635	1,6	105,6
Összes (tényleges) fogyasztás (19=15+16)	9 583 837	88,6	105,9
Megtakarítás (20=17+18-19)	1 410 749	13,0	
Tőke-transzferek (21)	95 400		
Felhalmozás összesen (22)	878 465		
Nettó hitelnyújtás (23=20+21-22)	627 684		

Distribution and use of household's income, 2001–2002

2002			Denomination
folyó áron millió Ft		volumenindex	
at current prices million HUF	megoszlás, % structure, %	volume indices, 2001=100,0	
5 880 996	48,7	108,2	
1 829 102	15,2	106,1	Employers' social contributions (2)
7 710 098	63,9	107,7	Compensation of employees (3=1+2)
786 410	6,5	100,8	Operating surplus (4)
1 786 578	14,8	96,2	Mixed income (5)
422 983	3,5	99,8	Property income (6)
10 706 069	88,7	104,8	Balance of primary incomes (7=3+4+5+6)
1 782 983	14,8	113,8	Social security benefits (8)
22 799	0,2	123,8	Private funded social benefits (9)
47 701	0,4	99,9	Unfunded employees social benefits (10)
506 910	4,2	111,5	Social assistance benefits in cash (11)
			Social benefits other than social transfers in kind (12=8+9+10+11)
2 360 393	19,6	113,1	
-3 323 757	-27,6	113,1	Other current transfers, received (13)
9 742 705	80,8	104,0	Disposable income (14=7+12+13)
8 767 206	72,7	110,3	Final consumption expenditure (15)
9 742 705	80,8	104,0	Disposable income (14)
2 321 511	19,2	104,9	Social transfers in kind (16)
12 064 216	100,0	104,2	Total (adjusted disposable) income (17=14+16)
214 369	1,8	114,6	Adjustment for private pension funds (18)
11 088 717	91,9	109,3	Total (actual) final consumption (19=15+16)
1 189 868	9,9		Savings (20=17+18-19)
87 382			Capital transfers (21)
1 007 325			Gross capital formation (22)
269 925			Net lending/borrowing (23=20+21-22)

**7. A háztartások fogyasztási kiadása, 1995–2002,
az egyéni fogyasztás rendeltetés szerinti osztályozása (COICOP) alapján**

COICOP kód	Megnevezés	1995	1996	1997	1998
		folyó áron, millió Ft			
01	Élelmiszerek és alkoholmentes italok	766 390	871 205	1 041 587	1 199 923
02	Szeszes italok, dohányárúk és kábítószer	261 064	312 752	380 212	469 704
03	Ruházat és lábbeli	163 322	190 074	231 913	267 867
04	Lakásszolgáltatás, víz, villamos energia, gáz és egyéb tüzelőanyag	604 899	779 493	950 236	1 082 582
05	Lakberendezés, lakásfelszerelés, rendszeres lakáskarbantartás	227 424	258 977	313 391	378 417
06	Egészségügy	89 241	110 140	138 802	164 550
07	Közlekedés és szállítás	397 830	498 847	603 870	724 069
08	Hírközlés	63 975	99 329	139 474	188 735
09	Szabadidő és kultúra	253 100	303 371	360 201	412 833
10	Oktatás	43 875	54 159	59 623	66 393
11	Vendéglátás és szálláshely-szolgáltatás	152 252	188 342	226 609	266 385
12	Egyéb termékek és szolgáltatások	144 217	188 654	237 717	292 007
	HAZAI FOGYASZTÁSI KIADÁS	3 167 589	3 855 343	4 683 635	5 513 465
	Idegenforgalom egyenlege	200 517	345 744	464 488	504 880
	REZIDENS HÁZTARTÁSOK FOGYASZTÁSI KIADÁSA	2 967 072	3 509 599	4 219 147	5 008 585

**Consumption expenditure of households, 1995–2002,
by classification of individual consumption by purpose (COICOP)**

1999	2000	2001	2002	COICOP code	Denomination
at current prices (million HUF)					
1 268 225	1 420 240	1 622 175	1 743 033	01	Food and non-alcoholic beverages
522 345	604 584	697 360	777 707	02	Alcoholic beverages, tobacco, narcotics
304 011	334 689	383 387	407 812	03	Clothing and footwear
1 241 652	1 393 571	1 540 699	1 657 131	04	Housing, water, electricity, gas and other fuels
427 529	493 543	561 308	621 567	05	Furnishings, households equipment and routine maintenance of the house
208 256	246 790	302 877	341 560	06	Health
920 809	1 122 260	1 257 337	1 386 487	07	Transport
256 941	315 873	396 171	475 037	08	Communications
472 554	561 857	649 079	718 663	09	Recreation and culture
72 578	80 122	93 516	108 217	10	Education
307 188	361 397	415 157	452 874	11	Restaurants and hotels
339 873	388 138	447 767	493 970	12	Miscellaneous goods and services
6 341 961	7 323 064	8 366 833	9 184 058		DOMESTIC CONSUMPTION EXPENDITURE
513 319	607 074	686 412	416 853		Net tourism expenditure
5 828 642	6 715 990	7 680 421	8 767 206		ACTUAL CONSUMPTION OF RESIDENT HOUSEHOLDS

8. A bruttó hozzáadott érték megoszlása tulajdonosi alszektoronként, 2001–2002*
Value added by sub-sectors of ownership, 2001–2002*

(%)

Ágazati kód	Nemzetgazdasági ág	2001			2002			Industries	NACE code
		közösségi public	külföldi irányítású foreign controlled	hazai magán national private	közösségi public	külföldi irányítású foreign controlled	hazai magán national private		
A-B	Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halásza	9,6	3,8	86,6	10,2	4,7	85,1	Agriculture, hunting, forestry and fishing	A-B
C-E	Ipar	15,4	49,3	35,3	16,9	49,1	34,0	Mining; manufacturing; electricity	C-E
F	Építőipar	1,1	8,9	90,0	1,2	5,6	93,2	Construction	F
G	Kereskedelem, járműjavítás	0,6	29,9	69,5	0,6	32,3	67,1	Wholesale and retail trade; repair	G
H	Szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás	8,4	14,2	77,4	8,6	14,9	76,5	Hotels and restaurants	H
I	Szállítás, raktározás, posta és távközlés	48,7	12,1	39,2	46,4	14,7	38,9	Transport, storage and communications	I
J	Pénzügyi tevékenység	21,0	42,8	36,2	24,3	40,8	34,9	Financial intermediation	J
K	Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	5,1	12,9	82,0	5,1	12,2	82,7	Real estate, business activities	K
L	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	100,0	x	x	100,0	x	x	Public administration and defence, compulsory social security	L
M	Oktatás	83,9	0,2	15,9	83,9	0,2	15,9	Education	M
N	Egészségügyi, szociális ellátás	67,8	1,0	31,2	70,7	0,9	28,4	Health and social work	N
O	Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	28,3	4,1	67,6	31,7	6,1	62,2	Other community, personal service activities	O
	ÁGAZATOK ÖSSZESEN (alapáron)	27,4	22,1	50,5	29,1	21,9	49,0	INDUSTRIES, TOTAL (at basic prices)	

* A tulajdonosi alszektorba sorolás a jegyzett tőkéből való többségi részesedés alapján történik.

* Classification by ownership sub-sectors is made on the basis of majority shareholding of quoted capital.

9. Magyarország bruttó hazai terméke (GDP) és bruttó nemzeti jövedelme (GNI), 1995-2002
Gross domestic product (GDP) and gross national income (GNI) of Hungary, 1995-2002

Év	Bruttó hazai termék	Nettó tulajdonosi jövedelem	Visszaforgatott tőkejövedelem	Munkajövedelmek egyenlege	Bruttó nemzeti jövedelem	A GDP növekedési üteme	A GNI növekedési üteme
Year	GDP	Property income net	Reinvested earnings on direct foreign investment	Compensation of employees, net	(GNI)	Volume indices of GDP	Volume indices of GNI
	folyó áron, millió Ft at current prices, million HUF					előző év = 100,0 previous year = 100.0	
1995	5 614 042	-255 471	-126 472	-6 741	5 225 358	101,5	..
1996	6 893 934	-288 616	-208 227	-3 126	6 393 965	101,3	101,0
1997	8 540 669	-389 221	-331 910	-149	7 819 389	104,6	103,2
1998	10 087 434	-459 577	-420 317	5 093	9 212 633	104,9	104,6
1999	11 393 499	-412 739	-472 372	951	10 509 339	104,2	105,3
2000	13 150 766	-482 186	-551 727	520	12 117 373	105,2	105,1
2000	13 172 293	-470 279	-287 699	42 387	12 456 702	105,2	105,9
2001	14 849 809	-471 769	-385 626	45 176	14 037 590	103,8	103,8
2002	16 740 421	-496 889	-455 844	36 688	15 824 376	103,5	103,5

Módszertani megjegyzések

A KSH revíziós politikájának megfelelően jelen kiadványban adja közre a 2002. évi nemzeti számlák végleges adatait. A végleges számítások során több módszertani változtatásra is sor került az Európai Unió előírásainak való megfelelés, valamint a számlák konzisztenciájának és minőségének javítása érdekében. A számlarendszer egyes alrendszereinek későbbi elkészültével ugyanakkor szükségessé válik a számlarendszer többi alrendszerével történő harmonizáció, ami – várhatóan a jövőben is – módosításokat okoz a korábban közölt adatokban.

A 2002. éves végleges számlák készítése során a következő területeken történt változás:

- 1. a kormányzati szektor adatai (2001-ig visszamenőleg);*
- 2. a bruttó állóeszköz-felhalmozás adatai (2000-ig visszamenőleg);*
- 3. a külkereskedelmi forgalom adatai (1998-ig visszamenőleg).*

1. Elkészült a kormányzati szektor nempénzügyi számláinak teljes sorozata a 2001. és a 2002. évre. A jövedelemszámlák összeállítása során a kormányzati bevételek és kiadások valamennyi tételét elszámoltuk és egyes gazdasági műveleteket az eddigiektől eltérő módon kellett számba venni. Ennek következményeként, valamint az eredményszemléletű elszámolás teljes körűvé tétele miatt a kormányzati szektor eddig publikált mutatói módosultak, és a változások érintették a többi szektor elszámolásait is.

2. A bruttó állóeszköz-felhalmozás 2002-es végleges adatai összeállításával párhuzamosan felülvizsgáltuk a korábbi évekre már publikált adatokat is. A felülvizsgálat célja az adatminőség javítása, a felhalmozási folyamatok számszerűsítésében korábban hiányzó metszetek kidolgozása, valamint az EU-előírásoknak (ESA '95 – European System of Accounts) megfelelő módszertan alkalmazása volt.

Az eddigi gyakorlat szerint az állóeszköz-felhalmozáson belül a pénzügyi lízing, a tárgyi eszközök apportja, a használt eszközök adás-vétele és az immateriális javak beruházása csak a nemzetgazdaság egészére szerepelt. A beruházásstatisztikai adatgyűjtés fejlesztése megteremtette a lehetőséget annak, hogy becsléseket készítsünk a 2000 és 2002 közötti évekre az állóeszköz-felhalmozás valamennyi tételének a szektorok, ágazatok, területi egységek szerinti bontására.

Az elmúlt években fejlesztett mezőgazdasági számlarendszer adatai alapján a mezőgazdaságban nagy súlyt képviselő kisservezetek, egyéni vállalkozók és mezőgazdasági kistermelők beruházásaira vonatkozó korábbi becsléseket szintén felülvizsgáltuk. Ennek eredményeként jelentősen megnövekedtek a mezőgazdaság beruházásai, alapvetően a háztartások szektorához sorolt mezőgazdasági tevékenységet végzők körében.

3. A külkereskedelmi forgalomban változott a reexport elszámolásának módja. A KSH 2003-ban új vállalati felmérést vezetett be, amellyel negyedéves és éves gyakorisággal a magyar vállalatok üzletiszolgáltatás-külkereskedelmét méri fel. E felmérés elindítására azért volt szükség, mert az EUcsatlakozás után a nemzetközi átutalásokat egy bizonyos összeghatár alatt (ez jelenleg 12 500 euró) már nem kell jogcímezni. Ez, a jelenlegi, banki adatszolgáltatásra épülő rendszerben, főleg a jellemzően kisebb összegű szolgáltatási tranzakciók esetén jelentős információvesztést okoz. Az új adatgyűjtés eredményei 2004-től a negyedéves fizetési mérleg publikációkba épülnek bele, a banki adatszolgáltatás adatai felcserélődnek a közvetlen vállalati felmérésből származó adatokkal.

Az új vállalati adatgyűjtés lehetővé teszi a közvetítő kereskedelem (reexport) nemzetközi módszertannak megfelelő, nettó módon történő elszámolását. Eddig – teljes körű vállalati információk hiányában – a fizetési mérlegben és a nemzeti számlákban a reexport tevékenység elszámolása bruttó módon történt, azaz az áru vásárlási és eladási értékét is szolgáltatásnak tekintettük. A nettó elszámolást a banki jelentésekből származó információink alapján 1998-ig vezettük vissza, és elsősorban a szolgáltatások forgalmi szárait érinti (mind az export, mind az import kisebb lesz). A szolgáltatások egyenlege egy adott elszámolási időszakot (hónap, negyedév, év) tekintve módosulhat, de hosszabb távon nincs különbség a bruttó és a nettó elszámolás szerinti egyenlegek között.

A nemzetgazdasági elszámolások rendszere az ország gazdasági tevékenységét bemutató makrogazdasági statisztikai számlarendszer, amely szigorú és egységes szabályok szerint teremti meg az összhangot a termékek és szolgáltatások előállítása és felhasználása, valamint a megtermelt jövedelem között. A KSH módszertana az ENSZ, az Eurostat, az IMF, az OECD és a Világbank közreműködésével készített integrált rendszer (System of National Accounts, SNA'93) felhasználásán alapuló European System of Account (ESA'95) előírásait követi.

Bruttó kibocsátás: a gazdasági egységek által más, a termelő és szolgáltató gazdasági egységen kívüli egységek számára előállított, valamint a saját végső fogyasztásra kerülő termékek és szolgáltatások összessége. A kibocsátást a magyar nemzeti számlák alapján értékelik.

Folyó termelőfelhasználás: a termelési folyamat során az elszámolási időszakban más termelőegységtől vásárolt termékek és szolgáltatások értéke, amelyeket új termékek és szolgáltatások előállításához használnak fel. Nem része a folyó termelőfelhasználásnak azonban az állóeszközök értékcsökkenése. A termelőfelhasználás értékelése piaci beszerzési áron történik.

Bruttó hazai termék (GDP): az ágazatok vagy szektorok által létrehozott, alapáron értékelt bruttó hozzáadott értékek (azaz a bruttó kibocsátás és a folyó termelőfelhasználás különbségeinek) összege és az ágazatokra vagy szektorokra fel nem osztható termékadók és -támogatások egyenlege, levonva a pénzközvetítés ágazatokra és szektorokra fel nem osztott szolgáltatási díját. A GDP tehát piaci áron értékelt mutató. A GDP-t három oldalról határozhatjuk meg:

- termelési oldalról:
 - + az alapáron számított bruttó hozzáadott értékek összege
 - + termékadók
 - terméktámogatások
 - a pénzközvetítés ágazatokra fel nem osztott szolgáltatási díja (nemzetközileg használt rövidítése: FISIM)

- felhasználási oldalról:
 - + a háztartások végső fogyasztási kiadásai
 - + a kormányzat végső fogyasztási kiadásai
 - + a nonprofit intézmények végső fogyasztási kiadásai
 - + bruttó állóeszköz-felhalmozás
 - + készletváltozás
 - + export
 - import

- jövedelmi oldalról:
 - + bérek és keresetek
 - + társadalombiztosítási hozzájárulás
 - termelési támogatás
 - + termelési adó
 - + bruttó működési eredmény, illetve vegyes jövedelem.

A háztartások fogyasztása: tartalmazza mindazon termékek és szolgáltatások értékét, amelyek a rezidens (Magyarországon honos) háztartások személyes fogyasztási szükségleteit elégítik ki. A finanszírozás forrásai: a háztartások fogyasztási kiadásai, a kormányzattól származó társadalmi juttatások, valamint a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől származó társadalmi juttatások.

Közösségi fogyasztás: a végső fogyasztásnak az a része, amelyet a társadalom valamennyi tagja vagy a közösség egy meghatározott része közösen fogyaszt el. A közösségi fogyasztást – definíció szerint – kizárólag a kormányzat finanszírozhatja.

Végső fogyasztás: azokat a termékeket és szolgáltatásokat tartalmazza, amelyeket az adott elszámolási időszakban a háztartások és a közösség fogyaszt el, függetlenül a finanszírozás módjától.

Bruttó felhalmozás: a bruttó állóeszköz-felhalmozás és a készletváltozás összege.

Külkereskedelmi forgalom: az áruk és a szolgáltatások export- és importforgalma. Az áruforgalom tartalmazza a külkereskedelmi termékforgalmi statisztikából rendelkezésre álló általános forgalmat (beleértve az ipari vámszabad területek és a külföld közötti forgalmat), a javítási díjakat, valamint az aktív és passzív bér munkát. A szolgáltatásforgalom az idegenforgalmat és a reforgalmat is magában foglalja. A szolgáltatáskülkereskedelem forrása az MNB fizetésimérleg-statisztikája. *Külkereskedelmi egyenleg:* a nemzetgazdaság áru és szolgáltatás export- és importforgalmának egyenlege.

Alkalmazott árak, egyenlegező tételek. *Alapár:* az az ár, amelyet a termelő egységnyi termék vagy szolgáltatás értékesítésekor realizál, azaz az értékesítési árból le kell vonni a termelő által befizetett termékadókat, és hozzá kell adni az értékesítéshez kapcsolódó terméktámogatásokat. *Piaci beszerzési ár:* az az ár, amelyet egységnyi termék vagy szolgáltatás igénybevételéért a felhasználó ténylegesen fizet. (Tehát nem tartalmazza a termelő célú felhasználáshoz vásárolt termékek és szolgáltatások után visszaigényelhető általános forgalmi adót, valamint a terméktámogatások értékét.) *A termékadók egyenlege:* a termékek és szolgáltatások beszerzéséhez, értékesítéséhez és átadásához kapcsolódó adók és támogatások különbözete (ide tartozik például a vám, a fogyasztási adó, az általános forgalmi adó, az exporttámogatás).

Bruttó nemzeti jövedelem (GNI): a GDP-ből származtatható a bruttó nemzeti jövedelem (GNI), amely a szektorok elsődleges jövedelmének, valamint a rezidens szektorok és a külföld egymás közötti tulajdonosi jövedelemátutalásai egyenlegének az összege. A GDP termelési, a GNI jövedelmi mutató.

$$\begin{aligned} \text{GNI} = & + \text{bruttó hazai termék} \\ & + \text{nem rezidens gazdasági egységektől kapott elsődleges jövedelmek} \\ & - \text{nem rezidens gazdasági egységeknek fizetett elsődleges jövedelmek} \end{aligned}$$

Elsődleges jövedelem: kifejezi a termelésből keletkezett jövedelmeknek a termelési tényezők tulajdonosai között való szétosztását (munkavállalói jövedelem, tőkebefektetés utáni osztalék, kamat, földjáraadék stb.)

A vállalatok szektorába tartozik az összes jogi személyiségű vállalkozás és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, kivéve a főtevékenységként pénzügyi tevékenységet folytató

vállalatokat. Ide tartoznak a nagyrészt piaci termelést folytató, azaz költségeiket árbevételből fedező nonprofit intézmények; ilyenek tekintjük a munkaadói érdek-képviselői szervezeteket is.

A **pénzügyi vállalatok szektorába** tartoznak a főtevékenységként pénzügyi tevékenységet folytató gazdasági szervezetek, azaz az MNB, a kereskedelmi bankok, a szakosított pénzügyintézetek, a biztosítótársaságok, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárak, a magánnyugdíjpénztárak, a befektetési alapok kezelői, az értékpapír-kereskedők stb. A pénzügyi tevékenységek elszámolásával kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a pénzközvetítésre jutó kamatrést nem osztjuk fel a szolgáltatásokat igénybe vevő szektorok között, hanem egy képzett szektorban a pénzközvetítés fel nem osztott díját, mint a nemzetgazdaság egészének nyújtott szolgáltatást, termelőfelhasználásként számoljuk el.

A **kormányzati szektorba** tartoznak a költségvetési rend szerint gazdálkodó központi és helyi önkormányzati költségvetési intézmények, az elkülönített állami pénzalapok, valamint a társadalombiztosítási alapok. Itt számoljuk el az ÁPV Rt. tevékenységét is, valamint azokét a nonprofit intézményekét, amelyek forrásaik többségét a költségvetésből kapják.

A **háztartások szektorába** kétfős minősítésükben soroljuk a háztartásokat, egyrészt mint fogyasztó, másrészt mint termelő egységeket. Az utóbbiak közé tartoznak az egyéni vállalkozók, a háztartások saját fogyasztásra történő termelése és a tulajdonos által lakott lakás révén nyújtott lakásszolgáltatás is.

A **háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorában** szerepelnek azok a nem nyereségérdekelt intézmények, amelyeket nem közvetlenül irányít a kormányzat, és amelyek költségeinek nagy részét magántámogatások finanszírozzák.

Methodological notes

The HCSO, in accordance with its revision policy, has released the final estimations of the annual national accounts for 2002 in this publication. During the finalization process several methodological changes were introduced for the sake to get closer to the regulations of the European Union and for improving the consistency and the quality of the accounts. As some of the sub-systems are completed there is a need for the rest of sub-systems to be harmonized with them, so further adjustments are needed concerning previous estimations, as well.

Changes occurred in the final estimation of 2002 national account data are as follows:

- 1. estimations of the general government sector (backwards to 2001);*
- 2. estimations on gross fixed capital formation (backwards to 2000)*
- 3. estimations on foreign trade turnover (backwards to 1998).*

1. Entire series of the non-financial accounts of the general government sector have been completed for 2001 and 2002. In connection with compiling income accounts, government revenues and expenditures were fully recorded and consideration of certain economic transactions was altered. Due to these changes and the completion of accrual accounting, data of the general government sector were modified, which affected data of other sectors also.

2. In line with the compilation of the GFCF data for 2002, data referring to preceding years were revised as well. The revision is mainly related to the improvement of the data quality, based on the development of the data collection system, to the estimation of the previously missing items of GFCF, and to the application of the methodology of ESA95.

According to the former calculations, some incorporated items of GFCF, like the financial leasing, the capital transfers in kind, the transactions of existing fixed assets, and the investment of intangible goods were estimated on national level. The development of the investment statistics enabled the statisticians to carry out estimations in previously not considered details, which means that all the important GFCF items were estimated by applying the same methodology for the breakdown of sectors, industries, and regions for 2000-2002. The results of the lately developed System of Hungarian Economic Accounts of Agriculture led to a necessary revision in the investment statistics, so the previous estimations for small corporations and entrepreneurs were replaced by the ones calculated by agricultural experts. As the result of the revision, the value of agricultural investment has increased significantly, mainly in the case of units performing activity in the Household Sector.

3. There was a change in the accounting method of reexport. A new enterprise survey was introduced by the HCSO in 2003 which records the quarterly and yearly indicators of foreign trade concerning business services of the enterprises. The introduction of this survey was needed since after the accession to the EU the international transfers under a definite limit (presently this limit is 12 500 EUR) do not have to be "addressed". It means in the present system which is built upon receiving information from the banking data base, that significant information will be lost, especially in the case of service-transactions with smaller receipts. The results of this new data-collection will be implemented by the quarterly balance of payments publications from 2004. This is the time when figures obtained from the banking data sources will be replaced by data obtained directly from the enterprise survey.

The new enterprise data collection makes it possible to record reexport, commission trade on a net base, as it is required by the international methodology. Until now because of the lack of a complete enterprise data base the reexport was recorded on a gross base in the balance of payment statistics and in the national accounts as well. It means goods valued on both purchasing and selling prices were recorded as services. The net base accounting based upon banking information was intrapolated 1998 backwards. This effects especially both export and import; i.e. they will be lower). The net of services for a definite accounting period (month, quarter, year) may change, but on a longer run there is no difference between balances accounted on a net or on a gross base.

The system of national accounts is a system of macroeconomic statistical accounts summarising the country's economic activities, comparing produced goods with their use. The methodology of HCSO follows the articles of European System of Accounts (ESA'95) based on the integrated system prepared by the agency of the United Nations, Eurostat, IMF, OECD and the World Bank (System of National Accounts, SNA'93) accordingly it harmonize to the methodology used in EU member countries.

Gross output consists of goods and services that are produced within an institutional unit to be purchased by other institutional units and of those that are produced for own final use. It is valued at basic prices in the Hungarian national accounts.

Intermediate consumption consists of the value of goods and services consumed as inputs in the process of production, excluding the consumption of fixed capital. These inputs are purchased from other units. Intermediate consumption is valued at market prices.

Gross domestic product is a concept of value added. It is the sum of gross value added of all resident producers (institutional sectors or industries) measured at basic prices, plus the balance of taxes and subsidies on products which cannot be divided among the industries or sectors, less the amount of financial intermediation services indirectly measured (interest margin) which is not allocable to the industries of the users of these services. So GDP is an aggregate value at market prices. GDP can be defined from three approaches:

- by production approach it is:
 - + the sum of gross values added at basic prices
 - + taxes on products
 - subsidies on products
 - financial intermediation services indirectly measured (FISIM)

- by expenditure approach it is:
 - + final consumption expenditure of households
 - + final consumption expenditure of government
 - + final consumption expenditure of non-profit institutions serving households
 - + gross fixed capital formation
 - + changes in inventories
 - + export
 - import

- by income approach it is:
 - + wages and salaries
 - + employers' social contributions
 - subsidies on production
 - + taxes on production
 - + gross operating surplus and mixed income

Household consumption comprises the value of goods and services meeting the personal consumption requirements of resident households in Hungary. The sources of financing are household consumption expenditure, social transfers from the general government and social transfers from non-profit institutions serving households.

Collective consumption is a part of the total final consumption which is intended to satisfy collective needs or needs of large sections of the community. This type of consumption should be financed exclusively by the general government sector due to the definition of the concept.

Final consumption is the value of goods and services consumed by households and the community independently of the source of financing.

Gross capital formation is the sum of gross fixed capital formation and change in inventories.

Foreign trade turnover is the export and import turnover of goods and services. Turnover of goods comprises general turnover based on foreign trade statistics (including the turnover between industrial free zones and abroad), bunkers fuel, repair charges, inward and outward processing. The turnover of services includes tourism as well as the balance of re-exports and re-imports. The source of foreign trade turnover of services is the balance-of-payments statistics of the National Bank of Hungary. The *foreign trade balance* is the balance of export and import turnover of goods and services of national economy.

Prices and balancing items used. *Basic price* is the amount receivable by the producer from the purchaser for a unit of a good or service produced as output minus any tax payable and plus any subsidy receivable on that unit as a consequence of its production or sale. *Purchasers' price* is the amount actually paid by the purchaser excluding any deductible VAT or similar deductible tax. (It means it excludes taxes on purchased goods and services that are acquired for intermediate consumption and subsidies on products.) *Net taxes* are the difference between taxes and subsidies connected with the acquisition, sale and any other transfers of goods and services (i.e. customs duties, consumption tax, value added tax, producer price subsidy and consumer price subsidy).

Gross national income (GNI) is equal to GDP less primary income payable to non-resident units plus primary income receivable from non-resident units. While GDP is a concept of value added, GNI is a concept of income (primary income).

$$\begin{aligned} \text{GNI} = & + \text{gross domestic product (GDP)} \\ & + \text{primary income receivable from non-resident economic units} \\ & - \text{primary income payable to non-resident economic units} \end{aligned}$$

Primary incomes are incomes that accrue to institutional units as a consequence of their involvement in the process of production or of their ownership of assets that may be needed for purposes of production (e.g. compensation of employees, dividends of invested capital, interest, etc.).

Non-financial corporation sector covers all the corporations with and without legal entity, except sole proprietors. It includes those non-profit institutions, too, whose principal activity is mainly the production of market goods or non-financial services and so their costs are financed from their sales receipts.

Financial corporation sector consists of all corporations principally engaged in financial intermediation like the National Bank of Hungary, commercial and saving banks, households' pension funds, insurance companies, security dealers, producers of auxiliary financial services. It should be noted that the value of financial intermediation services, measured as the difference between interest received and interest paid, is not allocated to the users of these services, but it is accounted as intermediate consumption of a nominal sector as FISIM.

General government sector covers the units mainly financed by the budgets of the central government, the extrabudgetary funds, local governments and the social security funds. It also includes those non-profit institutions which are mainly financed by the state budget and it includes the Hungarian Privatization and State Holding Company (ÁPV Rt), as well.

Household sector covers the activities of households both as consumers and, where appropriate, as producers. The latter category includes sole proprietors, production of households for their own final use and housing services by owner-occupied dwellings.

Non-profit institutions serving households sector includes those non-profit institutions that are not controlled directly by the government and are mainly financed by fees and other contributions obtained mostly from private resources.